

01-0045 /
06.10.2020.
ПОЖАРЕВАЦ

Република Србија
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
СЕКТОР ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ
Одељење за ванредне ситуације у Пожаревцу
Одсек за превентивну заштиту
Број 217.9-12566/20-1
05.10.2020 године
Пожаревац

Министарство унутрашњих послова Републике Србије, Сектор за ванредне ситуације - Одељење за ванредне ситуације у Пожаревцу, на основу члана 53. став 3. Закона о заштити од пожара ("Сл.гласник РС", бр. 111/2009 и 20/15) и члана 136. Закона о општем управном поступку ("Сл.гласник РС", бр. 18/2016), решавајући по захтеву Јавног комуналног предузећа "Водовод и канализација" Пожаревац, бр.07-5659/1 од 31.08.2020. године, под бројем 217.9-12566/20-1 од 05.10.2020 године а по овлашћењу Министра унутрашњих послова Републике Србије, 01-35/18-17 од 15.03.2018 доноси

РЕШЕЊЕ

НЕ ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ на Програм основне обуке радника заштите од пожара за Јавно комунално предузеће "Водовод и канализација" Пожаревац.

Образложење

Јавно комунално предузеће "Водовод и канализација" Пожаревац обратила се захтевом од 31.08.2020. године овом Одељењу за издавање сагласности на Програм основне обуке радника заштите од пожара.

Увидом у наведени Програм основне обуке радника из области заштите од пожара утврђено је да исти не поседује све елементе предвиђене Правилником о минимуму садржине општег дела програма обуке радника из области заштите од пожара ("Сл.гласник СРС", број 40/90) и има следеће недостатке:

- ж1. Општи део програма обуке је само преписан из Правилника без разрађених целина и детаља.
2. У општем делу програма обуке нису дате методе гашења већ само начин деловања средстава за гашење.
3. У општем делу програма обуке није обрађен део који се односи на мере заштите приликом гашења пожара.
4. Посебан део програма обуке је уопштен без конкретних датих опасности и мера заштите по објектима.
5. У посебном делу није обрађен део који се односи на начин и поступак евакуације из објеката.

На основу тога одлучено као у диспозитивиу решења.

Правна поука: Против овог решења може се изјавити жалба МУП РС - Сектору за ванредне ситуације у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба треба бити таксирана са 480,00 динара

Такса у износу од 2 890,00 наплаћена сагласно тарифи бр. 1. Тар.бр.47 ст.1 тач.10 и тар.бр. 46 (напомена) Закона о републичким административним таксама ("Сл.гласник РС",

бр. 43/03, 53/04, 42/05, 42/06, 47/07, 54/08, 5/09, 35/10,
70/11,55/12,47/13,57714,83/15,50/16,61/17, 50/18,38/19,86/19,98/20).

ГБ/НМ

Достављено:
-инвеститору
-архиви

НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА
Пуковник полиције
др Горан Ђорђевић

BRACE

Јавно комунално предузеће
„ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА”

Бр. 01-5659/1

Датум: 27. IV 2020.

ПОЖАРЕВАЦ

На основу члана 38. Статута ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац број 01-6492/1 од 14.12.2016. године и члана 1. Измене и допуне Пословника о раду Надзорног одбора ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац, бр 01-5136/1 од 13.10.2014. године, заведен под бројем 01-5912/1 од 1.12.2017. године, Надзорни одбор на двадесетшестој седници одржаној дана 27.08.2020. године, донео је следећу:

ОДЛУКУ

I. ДОНОСИ СЕ Програм основне обуке запослених из области заштите од пожара ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац.

II. Програм основне обуке запослених из области заштите од пожара ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац доставити ради добијања мишљења надлежном органу МУП-а (Сектору за ванредне ситуације)

Образложење

У складу са чланом 53. став 3. Закона о заштити од пожара Надзорни одбор је донео Програм основне обуке запослених из области заштите од пожара ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац.

Програм основне обуке запослених из области заштите од пожара ступа на снагу по добијању позитивног мишљења од стране надлежног органа МУП-а (Сектор за ванредне ситуације) и даном доношења од стране Надзорног одбора ЈКП, Водовод и канализација “ Пожаревац, од када ће се и примењивати.

ПРЕДСЕДНИК НАДЗОРНОГ ОДБОРА

Зоран Несторовић, дипл.еџ

Одлуку и Програм доставити:

- Правна служба
- Председнику НО
- Члановима НО
- Сектор за ванредне ситуације
- Владимир Стијановић
- Архива НО

54
01-18666/1
27.8.2020

**Јавно комунално предузеће
„Водовод и канализација“
Пожаревац**

**ПРОГРАМ
ОСНОВНЕ ОБУКЕ ЗАПОСЛЕНИХ
ИЗ ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА**

На основу члана 53. став 3. Закона о заштити од пожара („Службени гласник РС“ бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18-др. закони), као и Правилника о минимуму садржине општег дела програма обуке радника из области заштите од пожара „Службени гласник РС“ бр. 40/90) и члана 38. Статута ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац, Надзорни одбор је на двадесетшестој седници одржаној дана 27.08.2020. године донео следећи:

ПРОГРАМ **ОСНОВНЕ ОБУКЕ ЗАПОСЛЕНИХ** **ИЗ ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА**

Члан 1.

Основна обука запослених ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац из области заштите од пожара обезбеђује се и спроводи сагласно одредбама Закона о заштити од пожара и других одговарајућих прописа из заштите од пожара.

Члан 2.

Програм основне обуке запослених из области заштите од пожара утврђује начин и поступак обуке запослених из ове области.

Члан 3.

Одредбе овог програма односе се на све запослене ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац. Запослени су дужни да присуствују обуци и провери знања из области заштите од пожара.

НАЧИН И ПОСТУПАК ОСНОВНЕ ОБУКЕ РАДНИКА **ИЗ ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА**

Члан 4.

Основна обука запослених из области заштите од пожара врши се у облику семинара, курса или предавања, односно на други погодан начин којим ће се оспособити да на време уоче опасности које могу изазвати пожар, предузму превентивне мере како до пожара не би дошло, а у случају избијања пожара да на правилан начин и одговарајућим средствима врше гашење пожара.

Средства наставе бирају се тако да буду приступачна и схватљива за одговарајућу категорију запослених, зависно од специфичности и процеса рада.

Члан 5.

Програм основне обуке у ЈКП „Водовдо и канализација“ Пожаревац садржи теоријски део обуке, практични део обуке и део који регулише начин провере знања запослених из области заштите од пожара.

Број часова потребних за извођење основне обуке запослених је:

- теоријски део обуке – три часа
- практичан рад и тестирање – два часа

Теоријски део основне обуке из става 1. овог члана обухвата општи и посебни део.

Члан 6.

У општем делу основне обуке запослени се упознају са општим појавама и прописима, као и мерама заштите од пожара.

I. ОПШТИ ДЕО

A. ОБАВЕЗЕ ПОСЛОДАВЦА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

1. Нормативно уређење заштите од пожара

- а) Закон о заштити од пожара
- б) Правила заштите од пожара
- в) План заштите од пожара

2. Организовање послова заштите од пожара

- а) Ватрогасна јединица
- б) Служба заштите од пожара
- в) Референт заштите од пожара, и
- г) Радници задужени за организовање и спровођење превентивних мера заштите од пожара

3. Превентивна заштита од пожара

- а) Уређаји, опрема и средства за гашење пожара
- б) Уређаји и инсталације за откривање, дојаву и гашење пожара, сигналне централе, аутоматски јављачи пожара – јонизациони, термички и оптички, ручни
- в) Електричне, вентилационе, топлотне и друге инсталације
- г) Смештај запаљивих материјала
- д) Смештај експлозивних материја, запаљивих течности и гасова
- ђ) Уређење складишних простора
- е) Евакуациони и пожарни путеви
- ж) Ватрогасна стража

4. Обавезе у спровођењу мера заштите од пожара

- а) Пословодни орган
- б) Унутрашња контрола
- в) Запослени са посебним правима, обавезама и овлашћењима
- г) Сви запослени

5. Одговорност за спровођење мера заштите од пожара

- а) Дисциплинска и материјална одговорност
- б) Прекршајна и кривична одговорност

Б. ОСНОВЕ ГОРЕЊА

- а) Основни услови за настанак пожара
- б) Класификација пожара према врсти горивих материја
- в) Горење чврстих материја
- г) Горење течних материја
- д) Горење запаљивих гасова и пара
- ђ) Експлозије

В. УЗРОЦИ НАСТАНКА ПОЖАРА

1. Пожари и начин преношења топлоте

- а) Провођењем (кондукцијом)
- б) Струјањем (конвекцијом)
- в) Зрачењем (радијацијом)

2. Основни узроци настанка пожара

- а) Директан додир са пламеном или ужареном површином
- б) Електрична струја
- в) Заваривање, резање и лемљење
- г) Статички електрицитет
- д) Атмосферски електрицитет
- ђ) Самозагревање и самозапаљивање
- е) Топлотно деловање сунца
- ж) Механичка енергија
- з) Паљевина

Г. ГАШЕЊЕ ПОЖАРА

1. Методе гашења пожара

- а) Одстрањивање гориве материје
- б) Хлађење
- в) Угушивање и
- г) Антикаталитичко

2. Средства за гашење пожара

- а) Вода
- б) Пена
- в) Прах
- г) Угљендиоксид
- д) Халони
- ђ) Приручна средства за гашење пожара

3. Мере заштите при гашењу

- а) Опште
- б) Посебне

4. Противпожарна опрема

- а) Ручни и преносиви противпожарни апарати : подела, намена, активирање и руковање

- b) б) Постављање, чување и контрола апарата за гашење пожара
- с) в) Хидрантска мрежа: хидранти и опрема

Д. САВРЕМЕНИ ТЕХНИЧКИ СИСТЕМИ ЗА ОТКРИВАЊЕ И ГАШЕЊЕ ПОЖАРА

1. Откривање и дојава пожара

- а) Аутоматски јављачи пожара-јонизациони, термички и оптички
- б) Ручна дојава пожара
- с) Сигналне централе и инсталације

2. Савремена опрема и методи гашења

Избор типа стабилних инсталација за гашење пожара - стабилна инсталација за гашење пожара водом, пеном, прахом, угљендиоксидом и халоном.

Члан 7.

У посебном делу основне обуке нарочита пажња мора се посветити специфичним опасностима које постоје у ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац, као и мерама којима се оне отклањају.

II. ПОСЕБНИ ДЕО – СПЕЦИФИЧНОСТИ ПРАВНОГ ЛИЦА И СУБЈЕКТА

Члан 8.

1. Основна делатност Предузећа

Основна делатност Предузећа је скупљање, пречишћавање и дистрибуција воде.

2. Степен угрожености технолошког и других процеса рада који се одвијају у ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац

ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац се налази на више локација.

- 1. Управна зграда – дирекција (ул. Др. Воје Дулића бр.4)
- 2. Гаража за возила са пратећим објектима- радионице – (ул. Стишка бр.1)
- 3. Црпна станица бр.3 – (ул. Стишка бр.1)
- 4. Водоизворишта – (Кључ, Морава, Ловац, Меминац, Костолац)
- 5. Организациона јединица – управна зграда у Костолцу

Објект у коме се налази дирекција ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац је саграђен као јединствена грађевинска целина са два улаза-излаза. Укупне корисне површине од 656 m².

Сви остали објекти у којима се налази ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац су малих квадратура, такође приземних нивоа и помоћних монтажних објеката, као и на отвореним просторима (водоизворишта, црпне станице, итд.)

3. Материјали који се користе или ускладиштују у просторијама ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац

При обављању процеса рада користе се:

- Канцеларијска опрема: канцеларијски намештај, рачунарска опрема, факс, телефони, копир апарати итд.
- Машине за обраду метала, дрвета, машине за сечење водоводног и канализационог материјала, ручни алати на електрични погон, ручни механички алати
- Средства за одржавање хигијене водоводног и канализационог материјала
- Службена путничка теретна и сервисна возила за превоз
- Папир
- Дрво и производи од дрвета, пластика и производи од пластике
- Текстил, скај, еко кожа, мебл, пластифицирана платна, мање количине боје и лепка
- Нафта и нафтни деривати- мање количине
- Отпадни и рециклажни материјал
- Пропан-бутан гас – мање количине

4. Кратак опис грађевинских материјала и инсталација који су уграђени у објекте ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац

Зграда дирекције се налази у улици Др. Воје Дулића бр.4 и она је укупне корисне површине 656 m² и састоји се од приземља и спрата.

Сви остали објекти који се користе у ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац не спадају у високе објекте односно спратност објекта је ПО +1би спада у ниске објекте. Сви објекти у целини категорисани су и спадају у трећу категорију угрожености од пожара.

Степен опасности према пожару за ову врсту складишта је II.

Категорија технолошког процеса према угрожености од пожара је К 4 (према елаборату ЗОП-а)

Сви уграђени материјали и опрема у ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац треба да поседује одговарајуће атесте произвођача.

Објекти располажу:

- Стабилни систем за аутоматско сигнализирање и јављање пожара
  - Хидрантском мрежом и то:
  - Спољашњим подземним хидрантом (пречник 80мм) унутршњим зидним, ПП апаратима за почетно гашење пожара типа S-6A,S-9A, S50,CO2-5
  - Громобранска инсталација
- Објекат располаже са хоризонталним и вертикалним путевима евакуације евакуационим излазима са паник расветом и евакуационим вратима. Удаљеност евакуационих излаза од 15 м. неког рад. простора или канцеларије је 5-10м.
За прикључење објеката на дистрибутивну мрежу користи се трафо станица.

5. Мере заштите од пожара, специфичне у појединим процесима у зградама водовода, и с тим у вези права и дужности радника водовода, су:

- Спровођење мера заштите од пожара утврђених Законом о ЗОП, општим нормативним актима и Правилима заштите од пожара.
- Радници са посебним овлашћењима дужни су да врше анализу стања заштите од пожара најмање једном годишње и на основу тога предузимају одговарајуће мере за побољшање и унапређење заштите од пожара.

- Дужности и права радника на спровођењу превентивно техничких мера – референта, обухваћени нормативима ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац у оним деловима који се односе на његову функцију.
- Дужност и право свих запослених радника ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац је да се обуче из области заштите од пожара, као и поступцима код евакуације запослених и ученика из објекта.
- Слободан приступ ватрогасној опреми.
- Слободан приступ свим електро разводним орманима.
- Пожарни путеви и путеви евакуације увек слободни.
- Периодична контрола апарата за гашење пожара, громобранске инсталације и хидрантске мреже .

6. Класе пожара које се могу појавити у просторијама ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац

На основу материјала који се користе и ускладиштују у просторијама ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац те грађевинских материјала и инсталација који су уграђени у објекте ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац, констатујемо да се на објектима могу појавити следеће класе пожара: А, Б, Ц И Ф

- Пожари класе "А" - Пожари чврстих запаљивих материја, често органске природе (папир, дрво, текстил, и сл. - пожари са стварањем жара при сагоревању),
- Средство за гашење пожара класе "А" је вода, са додатцима или без додатака, а изузетно пена или прах.

За гашење пожара класе "Б" као средства за гашење се користе прах, угљен-диоксид или пена.

- Средства за гашење пожара класе "Ц" су суви прах и угљен-диоксид.
- Пожари на електричним инсталацијама и уређајима под напоном гасе се искључиво хемијским средствима, као што су: суви прах, угљен-диоксид, халон, и сл.
- Средства за гашење пожара класе "Д" су специјална врста праха, струготина сувог лива, камена со и суви песак
- Средства за гашење пожара класе "Ф" су сапунасте пене или приручна сува средства за гашење пожара

Уколико се за гашење пожара користи вода, обавезно је на целом објекту искључити напајање електричном енергијом.

7. Средства за гашење пожара

На основу очекиваних класа пожара, предвиђа се теоретска и практична обука запослених радника за коришћење, употребу и руковање са одговарајућим средствима и опремом за гашење пожара. У складу са тим, приликом посебне обуке радника обрадити следеће теме:

- Противпожарна опрема - Ручни преносни апарати за гашење пожара са сувим прахом типа "S", (врсте, намена, активирање, руковање), њихово постављање, чување, периодична контрола и сервисирање. Ручни преносни апарати типа "СО2-5" (врсте, намена, активирање, руковање), њихово постављање, чување, периодична контрола и сервисирање.
- Вода као средство гашења пожара, ефикасност воде, расхлађујући ефекат воде при гашењу и споредни угушујући ефекат при испаравању (водена пара).
- Ограничења у примени воде (не смеју се гасити електрични уређаји под напоном, запаљиве течности. легуре метала натријум. калијум. магнезијум др.),

хемијска реакција воде са великим бројем материја, ослобађајући при томе велике количине топлоте (негашени креч. калцијум карбид и сумпор). Напоменути појаву разлагања воде у додиру са ужареним предметима на водоник и кисеоник који образују експлозивну гасну смесу (праскави гас).

- Прах као средство гашења пожара - могућност гашења уређаја под напором и скоро свих класа пожара, велика моћ гашења (тренутно елиминисање пламена), комплексан ефекат гашења прахом, ефекат загушавања, састав праха (натријум-бикарбонатна база), основне особине праха (неотровност, и нешкодљивост, електрична непроводљивост, отпорност према смрзавању).

- CO₂-5 као средство гашења пожара користи се гашење пожара под напором

8. Поступак у случају избијања пожара

Запослени који први примети пожар треба одмах да предузме мере за гашење почетног пожара, придржавајући се правила за употребу расположивих средстава за гашење, обавештава остале раднике и непосредног руководиоца.

Уколико постоји опасност од ширења пожара, позива се ватрогасна јединица МУП-а и предузимају мере за евакуацију људи и имовине.

Обавештава се одговорно лице, ради пружања прве помоћи повређенима и обезбеђује чување евакуисане имовине.

О насталом пожару, одговорно лице за заштиту од пожара дужно је да одмах обавести надлежни орган за унутрашње послове.

После извршеног гашења пожара, организује се ватрогасна стража и место обезбеђује до извршења увиђаја од стране надлежних органа.

9. Практични део

Члан 9.

Практични део основне обуке обухвата упознавање свих запослених о техничким карактеристикама опреме за гашење пожара која се налази у објектима ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац, као и о начину њене примене и руковању са њом.

Практични део обуке садржи и демонстрацију у употреби ручних апарата за гашење пожара типа „S“, хидраната и приручних средстава за гашење пожара.

10. Провера знања

Члан 10.

По завршеном теоретском и практичном обучавању, приступа се провери знања из материје заштите од пожара тестом и практичној провери која се састоји од активирања и гашења помоћу ватрогасних апарата. Неопходно је да сваки запослени приступи активирању ватрогасног апарата.

Члан 11.

Након извршене провере знања из области заштите од пожара, записнички се констатује колико је запослених успешно завршило обуку. Обавезни део тог записника је списак запослених који су успешно завршили обуку и сви тестови запослених који су били на обуци и провери знања.

Члан 12.

Према овом програму, основна обука запослених из области заштите од пожара организује се за све запослене, одмах по ступању на рад а најкасније 30 дана од дана ступања на рад.

Провера знања запослених врши се једном у 3 (три) године.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 13.

Овај програм основне обуке запослених из области заштите од пожара ступа на снагу по добијању позитивног мишљења од стране надлежног органа МУП-а (Сектор за ванредне ситуације) и даном доношења од стране Надзорног одбора ЈКП,, Водовод и канализација “ Пожаревац, од када ће се и примењивати.

ПРЕДСЕДНИК НАДЗОРНОГ ОДБОРА

Зоран Несторовић, дипл.ецц